

« τμήν και τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς νὰ μεί-
» νωπιν ἀναλλοιώτοι; »

Δὲν σημαίνουνσι ταῦτα πάλιν ῥητῶς και καθη-
γορικῶς, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς συμβάσεως ὀριζόμενον
σχέδιον ἦτο ἀνεπίδεκτον ἐκτελέσεως και ὅτι
ἔπρεπε, κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην, ν' ἀντι-
κατασταθῆ ὑπὸ ἄλλου, ἔχοντος μείζονας δια-
στάσεις και ἀλλοίας θέσεις και ἀναλογίας τῶν
διαφόρων τάξεων πετρωμάτων.

Ἐτι δὲ ἐντονώτερον και σαφέστερον ἐξέ-
θετον τὰ πράγματα, τὴν 25)7 Δεκεμβρίου γρά-
φω τάδε :

« Ὅθεν ἀναγκάζομαι, Κύριοι, νὰ ὑπεθυ-
» μῶσω και νὰ βεβαιώσω ὑμῖν τὰς προηγουμέ-
» νας ἐπιστολάς μας και ὑπομνήματα νὰ δη-
» λώσω πάλιν ὑμῖν ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐκ-
» τέλεσις τοῦ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας συμβάσεως
» ὀριζόμενου σχεδίου, ὡς πρὸς τὸ σχῆμα
» και τὰς διαστάσεις, ὡς πρὸς τὰ ἐν γένει και
» τὰ καθ' ἕκαστον ὅτι καθόσον προχωρεῖ τὸ ἐρ-
» γον τοσοῦτον μᾶλλον ἀνατρέπονται αἱ σχετι-
» και ἀναλογίαι τῶν διαφόρων τάξεων πετρω-
» μάτων και ὅτι ἐπομένως δεόν ὡς τάχιστα νὰ
» ληθῆ φροντίς περὶ τῶν ληπτῶν μέτρων ἵνα
» τεθῆ τέρμα εἰς καταστάσιν τοσοῦτον ἀνώ-
» μαλον και τοσοῦτον ἀπάδουσαν πρὸς τὴν κοι-
» νὴν ἡμῶν πρόθεσιν. »

Εἶναι ταῦτα ἀρκούντως σαφεῖ και ὠρισμένα.
Τὴν 7)19 Δεκεμβρίου ἐβεβαίουν πάλιν τὸ ἀδύνα-
τον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ὑπὸ τῆς συμβάσεως ὀρι-
ζόμενου σχεδίου, ἐκφραζόμενος ὡς ἐξῆς :

« Ἡ ἐξέτασις τῶν ἐγγράφων τούτων θὰ πα-
» ράσχη κατ' ἐμὲ, εἰς πάντα ἀρμόδιον μηχανι-
» κικὸν ἀπόδειξι ἀκαταμάχητον ὅτι τὸ ὑπὸ
» τῆς ἡμετέρας συμβάσεως νονανονίζομε και
» ὀριζόμενον σχέδιον δὲν εἶναι ἐκτελέσιμον και
» ὅτι ἡ σήμερον πλέον καλῶς ἐγνωσμένη φύσις
» τοῦ κατωτέρου ἐδάφους ἀπαιτεῖ τὴν ἐκτέλεσιν
» σχεδίου συνεπαγομένου διπλασίαν σχεδὸν δα-
» πάνην. »

Δὲν ἐπαναλαμβάνονται πάλιν κατηγορικώτε-
ρον τὰ και προηγουμένως ὑπ' ἐμοῦ ῥηθέντα;

Τέλος δὲ, σὰς ἔλεγον ἐν τῇ τελευταίᾳ πρὸς
ὑμᾶς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐπιστολῇ μου,
τῇ ἀπὸ 28)9 τρέχοντος Ἰανουαρίου : « Παραπο-
» νοῦμι ὅτι αἱ ἀναλογίαι τῶν πετρωμάτων και
» τὰ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ κυματοθραύστου
» ὀριζόμενα διαγράμματα δὲν δύνανται νὰ τη-
» ρηθῶσιν ὅτι ἐπομένως τὸ ὑπὸ τῆς συμβά-
» σεως ὀριζόμενον σχέδιον δὲν εἶναι ἐκτελέ-
» σιμον και ὅτι ὡς ἐκ τούτου δεόν νὰ ληθῆ
» φροντίς πρὸς ἄρσιν τοιαύτης καταστάσεως
» πραγμάτων. »

Ὡς βλέπετε, κύριε Νομάρχα, εἰς πάσας τὰς
ἐπιστολάς μου και τὰ ὑπομνήματα οὐδέποτε
ἔπαυσα τὸ αὐτὸ ἀμετατρέπτως ἐπαναλαμβάνων,
μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι καθόσον προεβαινο-
μεν ὠρῖσα τὰ πράγματα ἐπὶ μᾶλλον και μᾶλλον
σαφῶς και καταφατικῶς. Ἀδύνατον ἄρα ν' ἄξιῃ-
τις σπουδάζων ὅτι αἱ αἰτήσεις μου εἶναι ἀντι-
φατικαί, ὅτι εἶναι διατετυπωμένα ἄνευ πε-
ποιήσεως και οὐχὶ ἀρκούντως σαφῶς, ἐκτὸς ἀν-
παραμορφῶναι τὰ πράγματα, ὡς πράττει ἡ Ἐπι-
τροπὴ ἐν τῇ διασκέψει αὐτῆς. Οὕτω, παντοῦ και
πάντοτε, ἐγὼ μὲ λέγω ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς συμβά-
σεως ὀριζόμενον σχέδιον δὲν εἶναι ἐκτελέσιμον
και ὅτι δεόν ν' ἀντικατασταθῆ ὑπὸ ἄλλου κατὰ
πολὺ δαπανηρότερον, ἢ δὲ Ἐπιτροπὴ ἀξιῖ ὅτι
θεωρῶ τὸ σχέδιον τοῦ συμβολαίου ἐκτελέσιμον
ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μοὶ πληρωθῶσι περισσότερα ἐνῶ
ἐγὼ εἶπον ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον. Εἰς τινα τῶν
ἐπιστολῶν μου ἔγραφα λοιπὸν τοῦτο; Παρακαλῶ
τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ μοὶ τὴν ὑποδείξη. Ἐν τούτοις
θέλω προσπαθῆσαι διὰ τελευταίαν φοράν νὰ ἐκ-
θέσω ἐν συνόψει σαφῶς και ἀκριβῶς ὅτι ἀδια-
λείπτως και εἰς μάτην ἐπαναλαμβάνω τὸ ἐξῆς :

« Ἴσχυρίζομαι, και ἰσχυρίζομαι τοῦτο δι' ὄ-
» λων τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς μου, διότι εἶναι
» ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια, ὅτι συνεπεῖα τῆς σή-
» μερον πλέον καλῶς ἐγνωσμένης φύσεως τοῦ

» κατωτέρου ἐδάφους, τῆς καταθεθίσεως και τῆς
» πρὸς τὰ ἔξω ὄλισθήσεως τοῦ κυματοθραύστου,
» τὸ ὑπὸ τῆς συμβάσεως διαγραφόμενον σχέδιον,
» δὲν δύνανται πλέον νὰ ἐκτελεσθῆ ἐπὶ τῆς ὀρι-
» σθείσης θέσεως, οὔτε κατὰ τὸν συμφωνηθέντα
» τρόπον ἐκτελέσεως ὅτι ἐκτὸς τούτου εἶναι ἀνε-
» πίδεκτον ἐκτελέσεως ὡς πρὸς τὸ σχῆμα και
» τὰς διατάξεις και ὡς πρὸς τὰς καθόλου και
» τὰς ἐν μέρει διαστάσεις αὐτοῦ, ὅτι ἐπομένως
» δεόν νὰ τροποποιηθῆ και ἀντικατασταθῆ ὑπὸ
» ἄλλου σχεδίου ἔχοντος μείζονας διαστάσεις,
» ἢ ττον κεκλιμένης κλιτύας, και ἄλλας διατά-
» ξεις, σχήματα και ἀναλογίας διὰ τὰς διαφο-
» ρους τάξεις πετρωμάτων, ὑπὸ σχεδίου δηλ.
» ἀπαιτοῦντος δαπάνην 6 ἕως 7 ἢ 8 ἑκατομ-
» μυρίων φράγκων· καθόσον ἡ φύσις τοῦ κατω-
» τέρου ἐδάφους θὰ εἶναι μᾶλλον ἢ ἤτο, ἀδιά-
» φορος ἢ θὰ μείνῃ ἢ αὐτὴ εἰς τὸ ἀκόμη ἀπει-
» ρακτον μέρος τοῦ κυματοθραύστου—ἀντὶ 4,
» 923,000 φρ. ἅτινα διαλαμβάνει ἡ σύμβασις,
» και ὅτι θὰ ἀντεστρατεύετο πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς
» τε δικαιοσύνης και τοῦ νόμου, ἂν ἤθελεν ἀ-
» φεθῆ εἰς βάρος μου τοιαύτη ὑπέρογκος διαφορὰ
» δαπανῆς, ἀφοῦ τὸ σχέδιον και ἡ θέσις τοῦ ἐρ-
» γου, περὶ οὗ ἡ σύμβασις ἐξελέχθησαν και μοὶ
» ἐπεβλήθησαν παρ' τῆς Ἐπιτροπῆς. »

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, νομίζω, τίθεται διὰ
βραχείων τὸ ζήτημα ἀπλούστατα και σαφέ-
στατα. Ἐλπίζω ἄρα ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ θ' ἀνα-
γνωρίσῃ ὅτι ἰσχυρίζομαι ῥητῶς και ὠρισμένως
ὅτι τὸ σχέδιον τῆς συμβάσεως εἶναι ἀνεπίδε-
κτον ἐκτελέσεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς και
τῆς ἰσχύος τῶν πραγμάτων, ὅτι δὲ οἱ παρ' ἐμοῦ
προτεινόμενοι λόγοι εἶναι ἀρκούντως ἰσχυροὶ
ὅπως ἐκλύσωσι τὴν σύντονον αὐτῆς προσοχῆν.
Τῆς Ἐπιτροπῆς δὲ νῦν ἔργον εἶναι νὰ ἐκτιμῆσῃ
ἂν, ἐξακολουθοῦσα νὰ ἐπικαλεῖται τὸ αὐστηρὸν
και ἀπόλυτον γράμμα μεμονωμένου ἄρθρου τῆς
συμβάσεως, ἀντὶ νὰ ἐρμηνεύῃ ταύτην λαμβάνουσα
ὑπ' ὄψιν πάντας αὐτῆς τοὺς ὅρους και τὸ πνεῦμα,
ὡς ἀπαιτοῦσιν ὁ νόμος και πᾶσαι αἱ ἀρχαί τῆς
δικαιοσύνης, πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ ἀντιτεινούσα τὸ
ἀπαράδεκτον και ν' ἀφήσῃ νὰ συντελεσθῆ ὁ ὄλο-
σχερῆς ὄλεθρός μου και ὁ ὄλεθρος ἐκείνων οἵτινες
μὲ ἐνεπιστεύθησαν και μοὶ ἔδωσαν σημαντικὸν
μερίδιον, ἢ μᾶλλον ἂν δὲ εἶναι δικαιοτέρον και
ὀρθότερον νὰ ὑποβληθῆ τὸ ζήτημα εἰς ἀνδρας
ἀρμοδίους ἢτοι εἰς διασημοτάτους εἰδικοὺς ὑδραυ-
λικούς, οἵτινες ν' ἀποφασίσωσι περὶ τῆς ὑποθέ-
σεως ταύτης, μεθ' ἧς συνδέονται πολλαπλᾶ τε-
χνικὰ γεγονότα τῆς ὑψίστης σπουδαιότητος και
βαρύτητος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ διατείνεται ἐπίσης ὅτι, κατὰ
τὰς ἐκθέσεις τοῦ μηχανικοῦ, αἱ κατακαθίσεις δὲν
ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἀναγκαιῶς
πρέπει νὰ συνέβῃ λάθος ἢ πα ἐνόησις; Ὡς εἶπεν
ὁ Νομομηχανικὸς κ. Σάουρωτ ὅτι εἰς τὸ τμήμα
τοῦ κυματοθραύστου ὅπερ πρῶτον ἐξετελέσαμεν
και εἰς δ δὲν ἐργαζόμεθα πλέον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς
τοῦ Νοεμβρίου, εἶχον παύσει αἱ κατακαθίσεις,
διότι πράγματι ἀπὸ τινος χρόνου εἶναι σχεδὸν
ἀνεπαίσθητοι εἰς τὸ μέρος τούτο, ὅπερ ἐν συνόλῳ
ἐκάθησε πλέον τῶν 10 μέτρων. Ἀλλ' ἀδύνατον
ὁ κ. Σάουρωτ νὰ εἶπε ὅτι αἱ κατακαθίσεις δὲν
ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ τοῦ νῦν ἐκτελουμένου τμήμα-
τος κυματοθραύστου, διότι τὸ ἐναντίον ἀποδει-
κνύουσι προδήλως αἱ μετὰ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτρο-
πῆς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ κ. Σάουρωτ τεθέντος
ἐργοδηγὸν τακτικώτατα γινόμεναι παρατηρή-
σεις, καθ' ἃς, ἐπὶ τοῦ τμήματος τούτου τοῦ
κυματοθραύστου αἱ κατακαθίσεις ἀνέρχονται εἰς
41,05 ἀπὸ τῆς 10 Νοεμβρίου μέχρι σήμερον,
δηλ. 2 μέτρα κατὰ μῆνα, και ὅτι ἐξακολουθοῦ-
σιν εἰσέτι λίαν ἐπαίσθηται. Ἄν ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν
τὸ πιστεύῃ, ἄς συγκαλέσῃ τὸν κ. Σάουρωτ, τὸν
ἐργοδηγὸν αὐτοῦ και ἐμὲ κατὰ τὴν προσεχῆ
αὐτῆς συνεδρίασιν, και ῥητῶς διαβεβαίω αὐτὴν
ὑπὲρ τοῦ γεγονότος ὅπερ ἰσχυρίζομαι θέλει ἀποδει-
χθῆ ἀμέσως τρανότατα. Ἀλλῶς ἀρκεῖ ἐν βλέμμα
νὰ ῥίψῃ τις ἐπὶ τοῦ ἐγκαρσίου διαγράμματος

τοῦ προσηρημένου τῇ ἀπὸ 25)7 Δεκεμβρίου
1882 ἐπιστολῇ μου, ἵνα ἀμέσως ἔχη ἀποδείξιν
ὅτι τὰ γενικὰ φαινόμενα, ὧν ἕνεκα προβάλλω
τὰς αἰτήσεις μου, εἶναι παντοῦ ταῦτά ἐπὶ τῶν
νῦν ἐκτελουμένων 200 μέτρων κυματοθραύστου,
ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ στηρίζει τὰς ἀποφάσεις
αὐτῆς ἐπὶ τῶν μαρτυριῶν τοῦ κ. Σάουρωτ,
ἔπρεπε νὰ δημοσιεύσῃ τὴν ἐκθεσιν ἢν ὁ νομομη-
χανικὸς ἀπύθυεν αὐτῇ τὰς ἡμέρας ταύτας,
συνεπεῖα τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως ὄλων
τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ὑπόθεσίν μου ἐγγράφων.
Πάντες τότε ἤθελον μάθει ἂν τὰ παρ' ἐμοῦ προ-
ταθέντα γεγονότα, τὰ παρ' ἐμοῦ κοινοποιη-
θέντα ἔγγραφα και σχέδια, και οἱ παρ' ἐμοῦ γε-
νόμενοι ὑπολογισμοὶ εἶναι ἀκριβεῖς ἢ ἐσφαλμέ-
νοι. Τέλος ἡ Ἐπιτροπὴ διατείνεται ὅτι ἀπέ-
δειξε, λόγῳ τε και ἔργῳ, ὅτι εἶναι διατεθειμένη
νὰ παράσχῃ τῇ ἐργολαβίᾳ πάσας τὰς ἐφικτὰς
διευκολύνσεις. Εὐχαριστῶ εὐλικρινέστατα τὴν
Ἐπιτροπὴν διὰ τὰς ἀγαθὰς αὐτῆς προθέσεις· ἀλλ'
ἂν πρόκειται περὶ διευκολύνσεων οἷας νομίζει
ὅτι μοῦ παρέχει ἀπὸ τεσσάρων μηνῶν ματροῦσα
μοὶ ποσὰ τινα εἰς λογαριασμὸν τῶν βυθισθέν-
των ὑλικῶν κατὰ τὰ εἰς τὰς πλάστιγγας ἐξακρι-
βωθέντα βάρη, μοὶ καθίσταται ἀδύνατον, μ' ὄ-
λην τὴν καλὴν μου θέλησιν, νὰ τὰς δεχθῶ, διότι
αἱ διευκολύνσεις αὗται δευνόσιν ἐτι μᾶλλον τὴν
ἤδη ὀλεθριωτάτην θέσιν μου και τὴν τῶν συμ-
μετόχων μου. Πράγματι, κατὰ τοὺς λήξαντας
μῆνας Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον, Νοέμβριον και
Δεκέμβριον τὰ ἔξοδα τῆς ἐργολαβίας ἀνήλθον εἰς
252,000 φρ. ἐνῶ αἱ εἰσπράξεις δὲν ὑπερέβησαν
τὰς 74,000 φρ. Ὅθεν προκύπτει ὅτι τὸ ἔλλειμα
ἤβησε κατὰ 178,000 φρ. τοὺς τελευταίους τού-
τους μῆνας. ἀνελθὸν εἰς 1,500,000 φρ. μὴ συμ-
περιλαμβανομένων τῶν 500,000 φρ. ἅτινα ἡ
Ἐπιτροπὴ προκατέλαβε ἐπὶ τοῦ ὑλικῆς τῆς ἐργο-
λαβίας, ὧν δ' αὐτὴ ὀφείλει νὰ πληρῶσῃ αὐτῇ
τούς τόκους. Τοῦτο μόνον, ὡς προείπον, ἤθελεν
ἐπιβαρῦνει τὴν ἐργολαβίαν μὲ ἐτησίαν δαπάνην
150,000 φρ. ἢτοι μὲ 900,000 φρ. διὰ τὴν ἐπὶ
ἐξαετίαν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Οὕτως ὥστε, ἐν
τέλει ὑπολογιζόμενων τῶν τόκων ἐπὶ τῶν τό-
κων, ἀδιαλείπτως ἐπισωρευομένων, τὸ ἔλλειμα
ἔλλειμα ἤθελε φθάσει σχεδὸν εἰς 3,000,000
φράγκων. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον ἡ ἐργολαβία νὰ
παραδεχθῆ τὴν ἐξακολούθησιν τοιαύτης καταστά-
σεως πραγμάτων καθιστώσης ἐκάστοτε πληρέ-
στερον τὸν ὄλεθρον αὐτῆς και τῶν πιστωτῶν τῆς.
Μόνη λύσις εἰς ἢν δύνανται νὰ συναινέσῃ εἶναι ἡ
ἐπιτρέπουσα αὐτῇ ἀμέσως μὲν ν' ἀνακτήσῃ μέρος
σημαντικὸν τοῦ ἔλλειμματος αὐτῆς, βαθμηδὸν
δὲ ν' ἀποσβέσῃ τὸ ὑπόλοιον· διότι πᾶς ἀμερό-
ληπτος και ἀπροκατάληπτος ἄνθρωπος μὴ παρο-
ρῶν ἕνεκα συμφέροντος τὴν δικαιοσύνην και τὴν
ἀλήθειαν θ' ἀναγνωρίτῃ προφανῶς ὅτι ἡ ὑπόθε-
σις αὐτὴ ἔχει ἀνάγκην λύσεως και οὐχὶ ἐπινο-
ημάτων και μέτρων ἀτελῶν, ἐξ ὧν οὐδεμία δι-
ακονίσις δύνανται νὰ ἐπέλθῃ, τὰ πάντα δὲ ἤθε-
λον μείνει εἰσέτι ἔκκερμη.

Ἄν ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει νὰ βεβαιωθῆ περὶ τοῦ
πράγματος, ἔχω εἰς διάθεσιν αὐτῆς τὰ βιβλία
τῆς ἐργολαβίας, τὰς ἀποδείξεις τῶν πληρωμῶν,
τούς λογαριασμούς, τὰ τιμολόγια τῶν προμη-
θευτῶν, και πάντα τὰ ἄλλα δικαιολογητικά.
Ἄν δὲ μάλιστα προτιμᾶ νὰ γείνῃ ἡ λογιστικὴ
αὐτὴ ἐξελεγχίς ὑπὸ ἀνδρὸς ἀρμοδίου, λόγου χά-
ριν ὑφ' ἐνὸς τῶν διευθυντῶν τῶν τριῶν ἐν Πά-
ρισ τραπεζῶν, ἃς μοὶ ὑποδείξῃ, τίνα τούτων
θέλει και θὰ σπεύσω νὰ ἀνακοινώσω αὐτῷ ὅσα
ἔγγραφα ἂν ἐπιθυμῆσῃ, διότι ποσῶς δὲν φοβοῦ-
μαι τὸ φῶς ζητῶ δὲ μόνον νὰ φωτισθῆ τὸ ζή-
τημα ὑφ' ὅλας τὰς ἐπιπέψεις, πληρέστατα και
φαινότατα.

Πράγματι ἡ Ἐπιτροπὴ δύνανται νὰ ἢ καθ' ὄ-
λα πεπεισμένη ὅτι ἔχει νὰ κάμῃ πρὸς ἄνθρωπον
τίμιον, μὴ δόλως ἀπατώντα αὐτὴν, λέγοντα αὐτῇ
τὴν ἀλήθειαν και μόνην τὴν ἀλήθειαν, ὅτι δὲ
πᾶσαι αὐτοῦ αἱ λέξεις και πάντες οἱ προβαλλό-
μενοι ἀριθμοὶ εἶναι ἀστρεβότατα ἀκριβεῖς, δυνῶ

μενοι ν' ἀψηφίσαντι ἐπισημένως πάσας τὰς ἐπαληθεύσεις καὶ τοὺς ἐλέγχους.

Νομίζω ὅτι εἶπον ἱκανὰ ὅπως ἀποδείξω ὅτι ἀπαντῶ οἱ λόγοι, ἐφ' ὧν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐβάσισε τὴν διάσκεψιν αὐτῆς τῆς 24)5 Ἰανουαρίου εἶναι ἐσφαλμένοι, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον ὡς ἐκ τούτου νὰ ᾔηται δικαία ἡ ἀπόφασίς αὐτῆς, μὴ παραδεχθείσης ὅτι αὐτὸν ἰσχυρισμόν καθ' ὃν τὸ σχέδιον τοὺν ὑποκείμενον θὰ ᾔτο ἀνεπίδεκτον ἐκτελέσεως, εἶναι βλάσιμος καὶ ὅτι ἔχει οὐσιώδη ἐπιδρασιν.»

Εἶναι τοῦναντίον προφανέστατον, διὰ πάντα ἀμερόληπτον καὶ ἀπροκατάληπτον ἀνθρώπον, ὅτι τὸ βεβαιωμένον καὶ πασιδῆλον γεγονός, οὗ ἐνεκα καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ σχεδίου ἐριζομένη θέσει κατασκευὴ τοῦ κυματοθραύστου καὶ ἀναγκαία ἡ πῆξις αὐτοῦ εἰς μέρος κατὰ πολὺ βεθύτερον, ἀρκεῖ μόνον ὅπως αἰτιολογηθῆ ὅτι τὴν τροποποίησιν τῆς συμβάσεως καὶ ὅτι κατ' ἰσχυρότερον ἶσον, ἢ τροποποιήσιν αὐτὴ καθίσταται ἀναγκαιοτέρα, ἂν ὅπως ἰσχυρίζομαι, καὶ ὅπως εἶναι εὐλόγον νὰ βεβαιωθῶσι, τὸ σχέδιον τοῦ κυματοθραύστου τούτου εἶναι ἀνεπίδεκτον ἐκτελέσεως ὡς πρὸς τὸ σχῆμα αὐτοῦ καὶ τὰς διαστάσεις, καὶ ὡς πρὸς τὰς καθόλου καὶ τὰς ἐν μέρει ἀναλογίας.

Ἐλπίζω ἐπομένως ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τῆς 24)5 Ἰανουαρίου ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐπανέλθῃ εἰς δικαιοτέρα, ἐπιεικέστερα καὶ μᾶλλον συμβιβαστικά αἰσθήματα, ἀφοῦ φωτισθῆ καλῶς ἐπὶ ὄλων τῶν σημείων, καὶ ὅταν δὲν θὰ ἔχη πλέον ἀμφιβολίαν τινα περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἰσχυρισμῶν μου.

Ἀδέσασθε, κύριε Νομάρχᾳ, τὴν ἐκφράσιν τῆς ἰδιαίτουσας πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως καὶ ἀφοσιώσεώς μου.

(ὕπογρα.) P. MAGNAC ΑΙΝÉ.

Δ Ο Γ Ο Σ

Ἐκφωνηθεὶς εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΥ

παρὰ τοῦ κυρίου

B. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ἱατροῦ.

Κύριε,

Ἐάν ἡ νεότης ἀναρπαζομένη προῶρες συγκινήσιν τὴν καρδίαν ἡμῶν μέχρις ἐγκάτων, παρέχει καὶ τὸ ὀριμὸν ἀπερχόμενον γῆρας καλλονὰς πρὸς ἀνάμνησιν ἐπίσης συγκινητικὰς ὑπερτερούσας κατὰ τοῦτο μάλιστα, ὅτι ἔχει τις ἐνώπιόν του ὀλόκληρον εἰκόνα. Δὲν ἔχομεν πρὸ ἡμῶν πλέον ἐλπίδας καὶ μέλλον ἀγνωστα φύσει τῇ ἀθροιστικῇ ἀδυναμίᾳ, ἔχομεν τὸ σύνολον εἰς πέρας φθάσαντος παλαιστοῦ καὶ στεφανωθέντος διὰ τοῦ αὐλοῦ τῆς νίκης. Μόνον ὁ εἰς γῆρας φθάσας ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δύναται νὰ καυχῆθῃ ὅτι διήλθε νικηφόρος ὀλόκληρον τὸ πολύμοχον στάδιον τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

Ἐάν ἀληθεύῃ ὅτι ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι κατὰ κανόνα μαρτύριον διηκεῖς ἐνδοκιμασίας καὶ θλίψεως διεκπεραιούμενον, βεβαιότατα ὁ μείζονα χρόνον ὑπὸ τὴν μαρτυρίαν τοῦτο εἶναι ἄξιος καὶ θαυμασμοῦ καὶ στεφάνου. Ἀπαιτεῖται καὶ σύνεσις μεγάλη, καὶ ἀγαθότης ἄπειρος, καὶ γενναϊότης ὅχι μικρά καὶ συνειδήσιν εὐθυμία, ὅπως διέλθῃ τις νικηφόρος καθ' ὄλων τῶν ἐχθρῶν τοὺς ὑποκείμενους ἀπολύουσι κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ἀνθρώπινα πάθη, αἱ κοινωνικαὶ περιπέτειαι καὶ αἱ ἐθνικαὶ συμφοραί.

Ὅπως ἐκτιμήσωμεν δεόντως κατὰ πόσον ὁ προκείμενος νεκρὸς διήλθε εὐδοκίμως καὶ ἀπέναντι τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, καὶ ἀπέναντι τῶν κοινωνικῶν περιπετειῶν καὶ ἀπέναντι τῶν ἐθνικῶν συμφορῶν θέλετε μοὶ ἐπιτρέψῃ ἐπιεικῶς νὰ ἀσκιαγραφήσω ἐν ὀλίγαις λέξεσι τὸν βίον αὐτοῦ, καὶ τοῦτο πράξωμεν τόσῳ μᾶλλον εὐχαρίστως καθόσον πιστεύω, ὅτι ὁ βίος καὶ τοῦ ἐλαχίστου τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν μεγάλην γενεάν τοῦ 1821, δύναται νὰ θεωρῆται ὡς ἐπίζηλον ὑπόδειγμα ὑψίστης ἀυταπαρνήσεως, ὑψίστης φιλοπατρίας.

Ἐγεννήθη ὁ Δημήτριος Μαρμαρίτης κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐ. Σμύρῃν, ἐκ γονέων ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας καταγομένων μέγα ἐνπλοῦτων δυναμένων. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ βαρέως φέροντες τὴν ἐθνικὴν ταπεινώσιν καὶ δουλείαν ἐμύνηθησαν τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας, συγγενεῖς δὲ τυγχάνοντες τοῦτε ἀειμνήστου Ρήγα τοῦ Φεραίου καὶ τοῦ Πατριάρχου Γεωργίου, ἄμα τῆς ἐπαναστάσεως γνωσθεῖσαν, εἶδον ἐν τοῖς πρώτοις τὴν ἐξ ἐνὸς ἐκατομμυρίου γροσίων περιουσίαν τῶν ἀποστειθῆσαν, αὐτοὶ δὲ ἠναγκάσθησαν ὑπὲρ τῆς ζωῆς μεριμνῶντες νὰ καταφύγῳσιν εἰς Ψαρά φέροντες, ὅτι μεθ' ἑαυτῶν ἠδυνήθησαν νὰ λάβωσιν. Ἐν τοῖς τότε καιροῖς καὶ τοῦτο ᾔτο πολὺ. Ὁ πατὴρ τοῦ προκείμενου Δημητρίου συνεσέφερε ὅτι ἂν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς ἐξαρτισμὸν πολλῶν ἐκ τῶν ἁγίων ἐκείνων σκαφῶν εἰς τὰ ὅποια ὀφειλομεν κατὰ μέγα μέρος τὴν ἡμετέραν ἐθνικὴν τιμὴν καὶ τὴν ἡμετέραν ἀνεξαρτησίαν.

Ὁ δὲ υἱὸς Δημητρίου γόνος ἀξίος τοιοῦτου πατρὸς λάθρα κασαλιπὼν τοὺς οἰκίους εἰσῆλθεν εἰς τὸν περιόδοιον Ψαριανὸν στόλον ὑπηρετήσας ὡς ἀξιωματικὸς ἰθελοντής. Καὶ δὴ τὸ πρῶτον συμπλέει μετὰ τῶν ἀτρομήτων Ψαριανῶν εἰς τὴν πρῶτην κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐκστρατείαν πρὸς ἀποκλεισμὸν τῶν Ὄθωμανικῶν λιμένων κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1821 μετὰ τὸ πλοῖον « Λεωνίδας », πλοιοαρχοῦντες τοῦ Α. Κοῆ κατὰ δὲ τὸν ἐπιόντα Μάϊον τοῦ αὐτοῦ ἔτους συνεπλέει εἰς τὴν πρώτην πολιορκίαν τῆς νήσου Χίου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν πλοιοαρχον. Εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς Σμύρνης μισαρχοῦντος τοῦ Γιαννίτση παρίσταται ἐν τῷ πλοίῳ « ἡ Ἀγάπη » τοῦ Ἀναγνώστου Δεμεστίνου ὑπὸ πλοιοαρχον τὸν Δ. Καβόλιαν. Εἰς τὴν Ἐρεσσὸν ἧς εἶδε τὸ πρῶτον πυρπολούμενον ἐχθρικὸν δίκροτον, παρίσταται ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ Γ. Σκανδάλη. Εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Σάμου, ὅπου ἐπυρπολήθησαν 12 φορτηγὰ Ὄθωμανικὰ παρίσταται ἐν τῇ Γολέττᾳ τῶν ἀδελφῶν Ν. καὶ Δ. Παναγιώτη. Ὅρείλομεν νὰ μνημονεύσωμεν ἤδη περὶ ἀθάνατα ὀνόματα ταῦτα καὶ τῶν τόπων καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀποκαλυπτόμενοι ἀπέναντι τοῦ ὕψους τῆς φιλοπατρίας καὶ τῆς ἀυταπαρνήσεως εἰς ὃ ὑψώθησαν ἄθροιστικῶς τῶν πάντων τῶν στερούμενοι, ἀσθενεῖς κατὰ ἰσχυροτάτου καὶ ὀλίγοι κατὰ πολλῶν. Δίκαιον εἶναι καὶ νὰ ἀποκαλυπτόμεθα τὴν κεφαλὴν ἀναφέροντες ταῦτα, καὶ νὰ γονυπετῶμεν ἐν πάσῃ στιγμῇ δοξάζοντες τὴν ἐξαιρετικὴν πρὸς τὸ Ἑλληνικ. Γένος εὐνοϊαν τοῦ Παντοδυναμού.

Ὁ Καποδίστριας πρῶτος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος ἐκτιμῶν τὰς πρὸς τὸ ἔθνος εὐεργεσίας τῆς οἰκογενείας Μαρμαρίτου, τὸν μὲν ἕνα ἀδελφὸν ἀπεστείλεν εἰς Βύρῳπην ὅπως σπουδᾶσιν καλλιτεχνίαν, τὸν δεῦτερον διώρισεν ἀστονόμενον Ἄργους, καὶ τὸν προκείμενον Δημήτριον διώρισε γραμματέα τοῦ Πρωτοκλήτου δικαστηρίου τῶν Νοτίων Κυκλάδων.

Ἀποκαταστάτων θείᾳ συνάρσει τῶν τῆς Πατρὸς οὐ Δημήτριος διετέλεσε τὸ πρῶτον Πρόξενος εἰς Κύπρον, περὶ τῆς ἐργασίας περιποιούσαστον μονογραφίαν, ἐν ἧ μετὰ μεγάλην ἐμβρυθεῖαν ἐξετάζεται ἡ γεωγραφία τῆς νήσου, τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν κατοίκων, ἡ ἐμπορικὴ αὐτῆς κίνησις κλπ. Κατόπιν διετέλεσε ἐπὶ εἰκοσαετίαν εἰς διαφόρους θέσεις καὶ τέλος πρόξενος ἐν Ἀγκῶνι.

Ὡς πρόξενος ἀπὸ τοῦ 1858 — 1861 ἐν θέσει σπουδαιοτάτῃ διὰ τὸν Ἑλληνισμόν ἐν Βώλῳ, ὅστις εὐτυχῶς σήμερον εὐρίσκεται ἐν τοῖς κόλποις τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, ἐννοεῖται εὐκόλως ὅτι ἐπέτελεσεν ἐλληνοπρεπῶς τὸ καθῆκον του, προπαρασκευάζων τὰ πάντα συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἑαυτοῦ αἴσθημα καὶ πρὸς τὸ αἴσθημα τοῦ πρώτου ἐκείνου ἐλληνοπρεπούς Βασιλέως, τὸν ὄνομα ἔἰκαί δύναται τις νὰ μεμνηθῇ εἰς τινὰ, οἱ πάντες ὅμως θαυμάζομεν καὶ σεβόμεθα τὴν μνήμην αὐτοῦ, διὰ τὰ ἀληθῶς ἑλληνικώτατα αἰσθηματά του.

Μετὰ τοιοῦτον στάδιον πλήρες, κατὰ τὰ τελευταῖα τοῦ βίου του εἶη ἔζησεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς οἰκογενείας του σεβόμενος καὶ λατρευόμενος ὑπὸ συζύγου ἀγαθῆς καὶ τέκνων φιλοστύργων ἐχόντων τοιοῦτον πατρικὸν ὑπόδειγμα.

Ἀπέναντι αἰσθημάτων τοιοῦτων, ἀπέναντι ἐκδουλεύσεων τοιοῦτων, ἐννοεῖται ὅτι, ἡ πατρίς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἡ ἐλληνικὴ δὲν ᾔτο δυνατόν νὰ μείνῃ ἀδιάφορος καὶ ἰδού, ὅτι τὰ σιῆθη αὐτοῦ κοσμοῦσιν ἐπαξίως τὸ πολυτιμώτατον ἀργυροῦν ἀριστεῖον τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐσταυρὸς τοῦ Σωτῆρος.

Ἀλλὰ τὸ ἀληθές βραβεῖον αὐτοῦ, ὃ ἀληθῆς στέφανος τῆς νίκης αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἔγκειται ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τῆς ὀδοκηνοστατοῦς περιπού πάλης, τὴν ὀποιᾶν μετὰ συνέσεως ἐγκαρτερήσεως καὶ θάρρους διεξήγαγεν ἐν τῷ ματαίῳ τούτῳ κόσμῳ οὐδαμῶ ὑστερήσας. Υἱὸς βαθύπλουτος ἐν Σμύρῃν, ἀναχωρεῖ λάθρα εἰς Ψαρά. Τρυφήλους τὴν διαίταν καὶ τοὺς τρόπους ἀνεξάντητος ἐντὸς ἀκατίων οὐδεμίαν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην εὐζωίαν παρεχόντων, ἀντιμετωπίζει, ἕστω καὶ ὄχι ἐν τοῖς πρώτοις, τὰ ὑπερφιάλα ἐκείνα ἀυτοκρατορικὰ σκάφη τοῦ ὑπερφιάλου Βασιλέως τῶν Βασιλέων. Καὶ νὰ σταθῇ τις μόνον ἐνώπιον ἐκείνων τῶν κολοσσαίων τρικρότων, ἢ νὰ φαντασθῆ μόνον ὅτι δύναται ν' ἀνένισθ τὸν Μέγαν Σουλτάνον ὡς ἐχθρὸν εἶναι ἡ μεγίστη τῶν νικῶν. Νίκη τῆς ἰδέας κατὰ τῆς ὕλης, νίκη τοῦ δικαίου κατὰ τῆς ἰσχύος. Δόξα σοὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου. ἀνὴρ δύναμαι ἀκόμη νὰ πιστεύσω ὅτι τὰ ἔργα τοῦ 1821 εἶναι ἔργα ἀνθρώπων.

Ἀπλοῦς γραμματεὺς Πρωτοδικείου ἐν τῇ ἀνατολῇ τῆς ἡμετέρας ἀνεξαρτησίας, ἐργάσθη κατόπιν ἐπιμύχθως πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐργάσθη ὅπως μὴ πέσωσιν οἱ ὑπὸ τὴν δουλίαν στενάζοντες ἀδελφοὶ εἰς ἀπελπισίαν. Ἐξῆς δὲ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του ὅπως παραδώσῃ εἰς τὴν πατρίδα υἱοῦ ἀξίους ἑαυτοῦ.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἔχετε ἐνώπιόν σας πλήρη εἰκόνα ὀλοκλήρου δράματος. Δύνασθε νὰ τὴν κρίνετε ἐκ τῶν πραγμάτων, ἐκ παρελθόντος συμπεπληρωμένου. Ἐγράψαμεν ὁ ἀειμνήστος Δημήτριος τὴν Πατρίδα καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐξελπίστως τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθῆκον μετ' ἀυταπαρνήσεως καὶ ζήλου τόσῳ μᾶλλον ἐπιφανῶν ὅσῳ οἱ καιροὶ ἐν οἷς τὰ τῆς Πατρὸς ἐκινδύνευσαν ἦσαν λίαν χαλεποί. Ὅτι ἡ μνήμη λοιπὸν τοῦ ἀειμνήστου Δημητρίου ἔσται αἰώνιος βύδρα μὴ ἀμφιδάλλω, ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὀποῖον νομίζω ἀναγκαῖον, νομίζω καθῆκον νὰ εἶπω, εἶναι, ὅτι ἡμεῖς οἱ ἀπόγονοι τοιοῦτων μεγαλοεργῶν γονέων πρέπει νὰ φέρωμεν ὡς ἐγκόλιον τὴν βιογραφίαν καὶ τῶν τελευταίων τῶν ἡρώων τοῦ 1821, διότι μόνον σεβόμενοι μέχρι λατρείας ἐκείνους δύναμεθα ἀνδρῶν νὰ τοὺς ὑπερβῶμεν, τοῦλάχιστον νὰ γεινώμεν ἀξιοὶ ἀπόγονοι τῶν.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου ἀειμνήστε Δημήτριε αἰωνία σου ἡ μνήμη.

ΜΝΗΜΟΣΤΗΝΟΝ

Τὴν προσεχῇ Κυριακῇ τελοῦντες μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ ναφ τοῦ « Ἁγίου Ἀνδρέου » ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς μακαριτίδος συζύγου, ἀδελφῆς καὶ μητρὸς ἡμῶν

ΜΑΡΙΑΣ

παρακαλούμεν τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ἵνα εὐαρεστοῦμενοι παρευρεθῶσιν

Πάτραι 12 Ἰανουαρίου 1883.

Ὁ σύζυγος

Π. Γούναρις

Τὰ τέκνα

Οἱ ἀδελφοί

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀσφαλιστικῆς καὶ Προεξοφλητικῆς Ἐταιρίας

« Ο ΑΣΤΗΡ »

Εἶδοποιεῖ, ὅτι

Μὴ γενομένης ἀπαρτίας κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Γενικῆς τῶν Μετόχων Συνελεύσεως, ἐπαναληφθήσεται αὕτη συμφώνως πρὸς τὸ άρθρον 37. τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς τὴν προσεχῇ Κυριακῇ 16. τρέχοντος μηνὸς καὶ ὧραν 2. Μ. Μ. Παρακαλοῦνται ἐπομένως ἵνα παρευρεθῶσιν οἱ ἔχοντες δικαίωμα ψήφου Μετόχων διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω.